

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

TILLHÖRANDE FÖRSLAG TLL NY
ÖVERSIKTSPLAN FÖR TYRESÖ KOMMUN

***OBS! UTKAST SOM KAN KOMMA ATT
JUSTERAS/ KOMPLETTERAS PGA
JUSTERINGAR I PLANFÖRSLAGET***

Senast ändrad:
2016-05-09

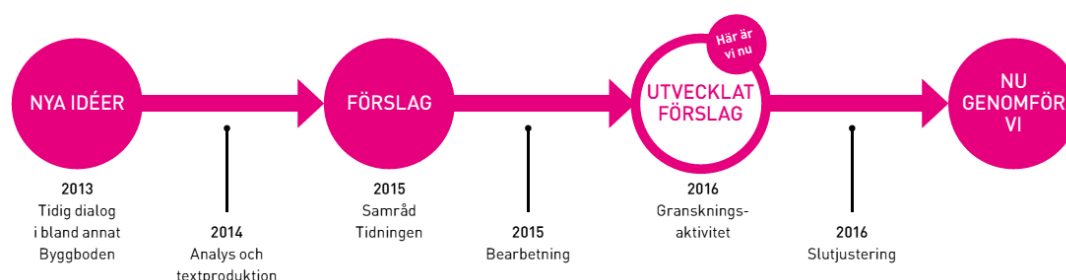
INNEHÅLL

INLEDNING	3
TYCKT AV TYRESÖBOR	4
PROCESS OCH DIALOG	4
FRAMTIDSBILDER OCH KOMMUNENS IDENTITET	7
RESOR OCH TRANSPORTER.....	13
OFFENTLIGA PLATSER OCH NATUR	18
NÄRINGSLIV OCH SERVICE	22
TEKNISK FÖRSÖRJNING	25
ÖVRIGT	26
TYCKT AV GRANNKOMMUNERNA	27
HUDDINGE	27
HANINGE	27
STOCKHOLM	27
NYNÄSHAMN	27
BOTKYRKA.....	27
NACKA.....	27
NYKVARN.....	27
TYCKT AV LÄNSSTYRELSEN	28

INLEDNING

I denna samrådsredogörelse har sammanfattats de synpunkter som lämnades in till kommunen under samrådet av ny översiktsplan. Samrådet pågick 20 februari - 20 april 2015. Inkomna synpunkter har nu bearbetats och ett utvecklat förslag till ny översiktsplan har tagits fram. Det nya utvecklade förslaget ställs ut för granskning sommaren-hösten 2016.

DEN HÄR PROCESSPILEN VISAR HUR VI ARBETAR FÖR ATT TA FRAM EN NY ÖVERSIKTSPLAN:

Till samrådet fanns det ett förslag till ny översiktsplan. Förslaget bestod av två olika framtidsbilder och ett jämförelsealternativ. Under två månader hade man möjlighet att läsa förslaget och lämna synpunkter.

Cirka 1 000 personer, myndigheter och andra remissinstanser tog chansen att tycka till och berätta vad de tycker är bra respektive mindre bra i de olika alternativen.

Under samrådet genomförde kommunen olika aktiviteter för att göra det enklare att förstå förslaget och lämna synpunkter på det.

Samrådshandlingen skickades ut till alla hushåll veckan innan samrådet startade. I en bilaga till samrådstidningen finns planeringsunderlag och hållbarhetsbedömningar av de tre olika inriktningarna.

Vill du veta mer om vad Tyresöborna tyck tidigare under processen med att ta fram en ny översiktsplan finns även rapporten *Tyck om Tyresö 2035 - sammanfattning av tidig dialog* på hemsidan tyreso.se/2035

Tack alla som engagerat sig och tyckt om Tyresö under medborgardialogen om den nya översiktsplanen!

TYCKT AV TYRESÖBOR

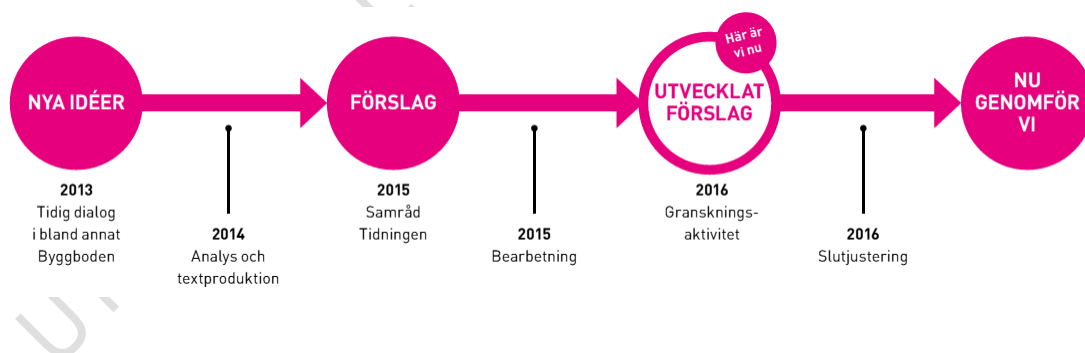
PROCESS OCH DIALOG

SAMMANFATTNING AV HUR DIALOG SKETT

Ett av kommunens strategiska målområden är Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum. Det har dialogen om den nya översiktsplanen tagit fasta på och har på flera innovativa sätt nått ut till många fler kommuninvånare än vad som är vanligt i jämförbara processer i andra kommuner.

Arbetet med översiktsplanen inleddes 2013 med en tidig dialog, bland annat med en rosa byggbod som turnerade i alla kommundelar. Detta skede är inget lagkrav, så som samråd och utställning för granskning, utan genomfördes för att stärka Tyresöbornas möjlighet att påverka översiktsplanens inriktning. I den tidiga medborgardialogen deltog cirka 2 000 Tyresöbor. Vad de tyckte under dialogen finns sammanfattat i rapporten *Tyckt om Tyresö 2035 - sammanfattning av tidig dialog* som finns att läsa på hemsidan tyreso.se/2035.

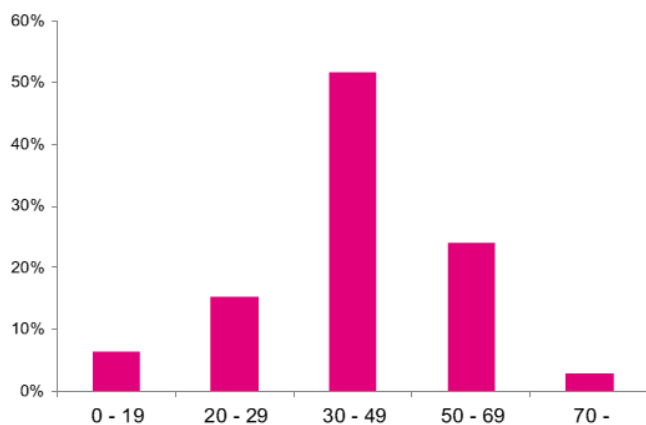
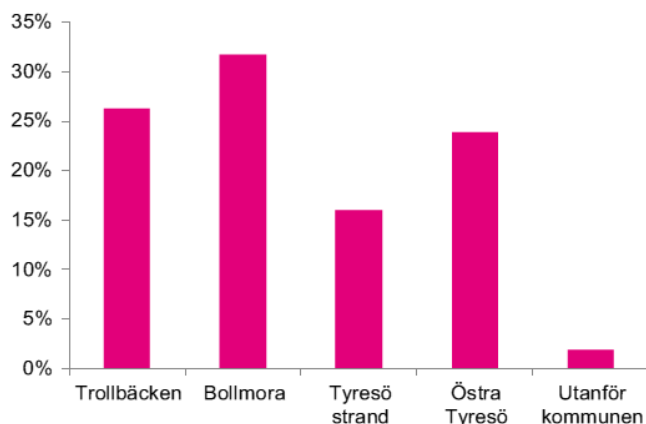
Därefter togs ett samrådsförslag fram, den rosa tidningen, som skickades ut till alla hushåll i kommunen. Cirka 1 000 synpunkter inkom varav en majoritet från Tyresöbor. Under samrådet fanns många möjligheter att träffa kommunen. Bland annat fanns möjlighet att boka in översiktsplaneraren, Ring så kommer vi. En möjlighet som 10 föreningar och politiska partier tog. Ett öppet hus hölls även en hel helg i kommunens centrum. På hemsidan tyreso.se/2035 går det att läsa mer om medborgardialogen.

DELTAGANDE I SAMRÅDET – ENGAGERADE TYRESÖBOR

- 1 000 inkomna yttranden
- 130 besökare på öppet hus i centrum
- 40 barn bytte leksaker, skapade nya och några var med i en barnfokusgrupp
- 18 000 Facebook-vänner till kommunen såg påminnelsen om samrådets sista vecka (ca 85 kommenterade)
- 9 parti- och föreningsbesök genomfördes (Ring så kommer vi)

De flesta som valde att besvara webbenkäten var kvinnor med svenska som modersmål boendes i Bollmora och mellan 30-49 år. Se tabellerna nedan.

Sammanfattning av fritextsvaren

En uppfattning som många delar kring underlaget för översiktsplanens samråd är att det visar på vilja och ambition hos kommunen att göra ett grundligt arbete och föra en bredare dialog. Beröm har framförts för kommunens strävan att nå ut till en bredare krets och det ambitiösa arbete som lagts ner på underlagsmaterial till samrådet. Dock framför många att det var för omfattande att sätta sig in i, för diffust och ibland svårtolkat.

En del Tyresöbor lyfter att de anser att samrådstiden varit för kort och att fler möten med kommunens tjänstemän och politiker hade önskats. I samband med dessa synpunkter lyftes även att tillfällen att samråda kring förslagen och möta tjänstemän och politiker borde ske i fler stadier i processen.

En majoritet av de synpunkter som inkommit rörande hur översiktsplanens process och dialog fungerat och genomförts kritiserar den webbaserade flervalsenkät som

kommunen valt att använda sig av för att samla in synpunkter. Kritiken som framförs behandlar enkätfrågornas karaktär.

Flera Tyresöbor uppmärksammar kommunen på att det smugit sig in fel i underlagsmaterialet. Främst rör det sig om markering av stadsdelar och platser i kartor, exempelvis att hamnar och båtklubbar hamnat fel.

Några invånare uttrycker att de anser att tidsredovisningen i översiktsplanen ska utvecklas. De anser att 2035 är ett för kort tidsspänn och att flera hållpunkter längs vägen borde redogöras för.

Ytterligare en synpunkt som några Tyresöbor belyser är att kommunen på ett bättre sätt borde redogöra för hur det planeras specifikt för de äldre med bakgrund i att en stor andel av Tyresö kommuns invånare tillhör den kategorin. I samband med dessa uttalanden framhålls att kommunen fokuserar för mycket på en väntad befolkningssammansättning med större andel unga istället för att skapa lösningar för befintliga invånare.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTARER

Det är väldigt roligt att så många Tyresöbor engagerat sig och att flera även berömt dialogprocessen. Vi tackar för alla skarpa ögon som hjälpt oss med att uppmärksamma fel i materialet.

Översiktsplanering är omfattande och komplext. För att göra det lättare att sätta sig in i materialet under samrådet delades tidningen upp två delar; en rosa del med framtidsbilderna och en vit del för den som ville fördjupa sig mer i underlagen. För att göra processen än mer transparent lades även planeringsunderlag i sin helhet ut på hemsidan.

Tidsperspektivet fram till år 2035 har till granskningen kompletterats med en utblick till och med 2055.

Översiktsplanen är främst en fysisk plan och till granskningen har vi identifierat förändringsområden där ny bebyggelse kan innehålla olika typer av bostäder, även för äldre, och den service som behövs i form av ex förskolor.

Längden på samrådstiden regleras inte i Plan- och bygglagen. Det gör däremot granskningstiden som ska vara minst 2 månader (så lång tid som samrådet varade). Remisstiden förlängs till 3 månader till granskningen.

*För att lämna synpunkter under samrådet hänvisades till en webenkät eller brev. Webenkäten som fått en del kritik var **ett** av flera sätt att lämna synpunkter på under samrådet och det fanns även utrymme för fritextsvar via den.*

FRAMTIDSBILDER OCH KOMMUNENS IDENTITET

SAMMANFATTNING AV REMISSUNDERLAGET

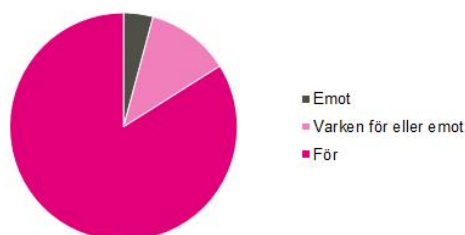
Förslaget till ny översiktsplan utgår från den politiskt antagna Kommunplanens vision för 2030 och bygger vidare på den fram till 2035 samt ger en utblick till 2055. Enligt visionen – som även stämmer med befolkningsprognosen som kommunens verksamheter planerar efter – finns det år 2030 cirka 60 000 Tyresöbor.

Förslaget bestod av två olika framtidsbilder och ett jämförelsealternativ där utveckling av kommundelcentrum och stråk föreslogs. Från den inledande tidiga dialogen följde den föreslagna identiteten för kommunen med till samrådet; hållbart, mänskligt samt grönt och blått.

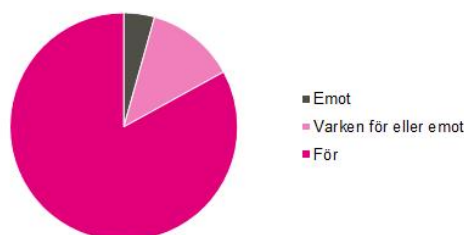
INKOMNA SYNPUNKTER

I webenkäten gav en majoritet av Tyresöborna sitt stöd till den föreslagna identiteten, många var positiva till att bygga ihop kommunens olika delar samt fördjupade sig i vilka stråk som kan få den sammanlänkande effekten.

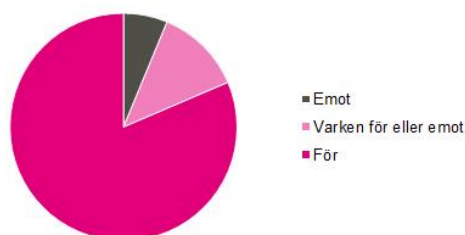
MÄNSKLIGT

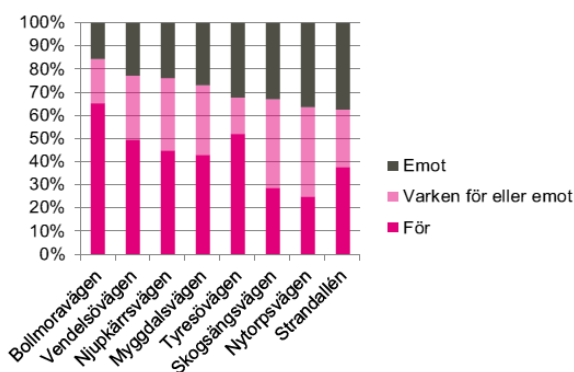
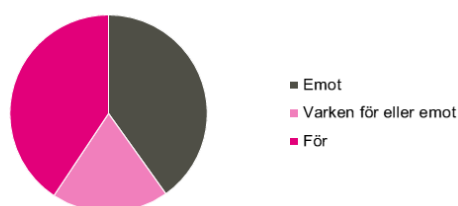
HÅLLBART

GRÖNT OCH BLÅTT

..att bygga ihop kommunens olika delar.

Sammanfattning av fritextsvaren

Gällande Tyresö kommuns identitet och karaktär så spelar åter igen naturen en viktig roll för invånarna. En allmän åsikt är att Tyresö ska behålla sin naturnära och gröna karaktär där invånarna alltid har tillgång och närhet till grönska, avskildhet och orörd natur. Detta är det som de flesta uppger är Tyresös attraktionskraft och anledningen till att de flyttat till kommunen. Kopplat till detta anser majoriteten av de som yttrat sig att känslan av småstad och glesbygd också är värd att värna om och bevara.

Av de enkätsvar som inkommit så är det framförallt tre strategier för Tyresös framtida utveckling som får medhåll – *Mänskligt*, *Hållbart* och *Grönt och blått*. Dessa är de värden som Tyresöborna framförallt vill att kommunen ska utveckla i kommunens identitet.

Många anser att en viss utbyggnad och mer stadslik bebyggelse är godtagbar så länge den koncentreras till Tyresö centrum eller kommundelscentrumen. En allmän åsikt är att en viss förtätning och utbyggnad är accepterad för att upprätthålla serviceunderlag och minska bostadsbristen, men att denna utveckling ska vara varsam och inte påverka naturområden negativt. Samtidigt uttrycks av vissa en motvilja till att det föreslås bli stadsbebyggelse i Tyresö.

Många yttranden gällande de tre framtidsbilder som kommunen presenterade i förslaget till översiktsplanen. Det finns generellt ett starkt stöd för alternativet *Stad och land* och ett relativt starkt motstånd till alternativet *Sammanhållet*. Anledningar som anges till att alternativet *Stad och land* ses som det bästa alternativet kretsar mycket kring att naturen i kommunen är viktig att värna om, att det alternativet är mest hållbart och att tydligheten mellan stadsbebyggelse och mindre bebyggelseskala bibehålls. Dessa anledningar speglas också i de angivna orsakerna till att alternativet *Sammanhållet* betraktas som sämre genom att kommunens grönska och karaktär anses bli negativt påverkad om alternativet skulle förverkligas. Samtidigt ställer sig några Tyresöbor väldigt positiva till alternativet *Sammanhållet* med anledning av förtätningen som föreslås och att alternativet känns genomtänkt. Många synpunkter uttrycker sitt missnöje kring hur *Jämförelsealternativet* framställts. De menar att det framställts som ett icke-alternativ.

Flera invånare tycker att samtliga tre Framtidsbilder var för grovt beskrivna i samrådshandlingen och att förslagen hade behövt vidareutvecklas. Kopplat till förslagets otydlighet lyfts även att kartbilderna som presenterats varit för otydliga och inte gått att utläsa gällande exempelvis hur vardera kommundel kan komma att påverkas i praktiken.

Bebyggelseutveckling och karaktär

Den klart vanligast förekommande åsikten gällande bebyggelseutvecklingen i Tyresö är den att naturen ska värnas. Tyresöborna betonar verkligen hur viktig de anser närheten till grönområden och orörd natur är och hur ny bebyggelse i så liten utsträckning som möjligt ska inverka på denna. Denna ståndpunkt återfinns i enkätsvaren såväl som i de fritt formulerade synpunkter som inkommit.

Andra anser att Tyresö ska byggas ut försiktigt eller inte alls. Den vanligast förekommande orsaken till denna negativa inställning mot en befolkningsökning är att det blir på bekostnad av grönområden och natur, att service i form av kollektivtrafik, skolverksamhet och äldreomsorg inte hinner med, att kommunens småskaliga karaktär skulle förstöras och att andra kommuner i länet istället borde ta ett större ansvar. I samband med en utbyggnad så anser många att samhällsservice, framförallt i form av kollektivtrafik men även skol- och vårdverksamheter, bör lösas innan det byggs ut.

Ska det förtätas så tycker majoriteten av de som yttrat sig att ny bebyggelse ska uppföras kring Tyresö centrum och Bollmora eller i stadsdelscentrum som redan idag har en högre exploatering och bättre koppling till kollektivtrafiken. Många anser även att den tydliga skillnad som finns mellan områden med småskalig bebyggelsestruktur och områden med tätare, mer stadslik bebyggelse kring Tyresö centrum och andra centrumbildningar bör bibehållas.

Ungefär lika många tycker att kommunens olika delar ska byggas ihop – som tycker att de inte ska det.

Flera Tyresöbor uttrycker att de saknar en framtidsvision där tillväxt inte ses som ett mål i sig självt. Dessa eftersträvar istället en framtidsbild där en liten till måttlig befolkningsökning eftersträvas och där kommunen inte bygger i den takt som angetts i förslagen.

Några yttranden ställer sig frågande till varför kommunen eftersträvar att bygga så mycket nytt och anser istället att det är viktigare att rusta upp befintlig bebyggelse, både ur miljöhänsyn men även för att främja en variation i bebyggelsen med blandade åldrar och

utformning. Flera yttrar sig om att bostadsformer måste varieras och att framförallt fler hyresrätter, gärna mindre och billiga, måste byggas för att äldre och unga ska kunna få eget boende i kommunen.

Det finns ett flertal inkomna synpunkter som lyfter behovet av olika skyddsåtgärder för natur och strandskydd för att stå emot exploateringstrycket som råder i kommunen.

När det gäller Tyresöbornas synpunkter på bebyggelsens typ och karaktär så var det många som efterfrågade att kommunen ska satsa mer på hyresrätter. Framförallt billiga boenden för unga och äldre. Flera synpunkter går att koppla till bostadsförsörjning och boendeformer. Några önskar fler kollektivhus eller grupphus, ekobebyggelse och fler små bostadsrätter. Av materialet att döma så är Tyresöborna som lämnat in sina synpunkter via yttranden eller via webbenkäten måna om att den sociala hållbarheten ska tas i beaktning när kommunen förtätas.

En annan vanligt förekommande synpunkt är att det ska byggas tätare och högre i framförallt Tyresö Centrum, men även i kommundelscentrum som centrala Trollbäcken där det i dagsläget redan är tätare bebyggelse. Därmed är en övervägande del av de invånare som yttrat sig kring Tyresös utveckling att förtätning i större skala ses som positivt i de områden som idag redan har en tätare bebyggelsestruktur. Dock har några invånare istället uttalat att de inte vill att kommunen planerar för höghus alls och att utbyggnaden ska vara småskalig för att bevara småstadskaraktären med exempelvis stora tomter och glesare bebyggelse.

Flera inlämnade synpunkter lyfter att det är viktigt att grönskan integreras i bebyggelsen och att inte de små grönytorna byggs bort.

Bollmora

Ett fåtal synpunkter kom in som specifikt rörde Bollmora. Det framgår dock att det generellt är accepterat och kanske även önskvärt att förtäta i kommundelen. Hur denna förtätning ska ta sig uttryck finns blandade åsikter om, men över lag anses att en mer storskalig förtätning, utbyggnad och koncentration av bebyggelse och service är passande.

Trollbäcken

Tyresöbornas synpunkter kopplade till Trollbäckens utveckling är spretiga. En vanligt förekommande inställning bland yttrandena är att det är positivt med utvecklingen kring Alléplan och Trollbäcken centrum och att detta område tål en högre förtätningsgrad. Här ställer sig många positivt till flerbostadshus och funktionsblandning. Flera invånare uttrycker en oro kring *pågående* förändringar i Trollbäcken (i detaljplaneskede vilket samråds i respektive projekt).

Specifika förslag som ges för området handlar om att bygga fler hyresrätter och ny bebyggelse ovanpå befintlig lägre bebyggelse. Några aktörer lyfter också hur vissa verksamheter i Trollbäcken centrum som inte vänder sig direkt mot konsumenter, så som brädtillverkning och däckfirma, borde omlokaliseras. Då skulle de platserna kunna användas till ny bebyggelse och tillfälle att skapa en trevligare atmosfär kring centrum skulle möjliggöras.

Några uttrycker oro gällande inköp och rivning av befintliga villor för att skapa av bygator längs exempelvis Vendelsövägen och Fornuddsvägen. Flera invånare anser att höga hus inte alls borde byggas i Trollbäcken då att detta skulle kunna förstöra områdets karaktär.

Tyresö Strand

Av de synpunkter som kommunen mottagit rörande Tyresö Strand så uttrycker majoriteten av dessa att området kring Strandtorget är väldigt lyckat och att där är trivsamt och attraktivt att bosätta sig.

Östra Tyresö

Flertalet invånare lyfter att bebyggelsens karaktär och naturen i Östra Tyresö ska bevaras som det är idag. Likaså benämns strandskyddet som något som tydligt måste respekteras, särskilt i Östra Tyresö där det redan är bebyggt i större utsträckning vid vattnet. Det framgår tydligt att en vanlig åsikt gällande bebyggelseutvecklingen för Östra Tyresö är att där inte ska förtätas eller byggas mer. En annan relativt vanligt förekommande synpunkt är att det inte ska planeras för och byggas flerfamiljs- och höghus i den här delen av Tyresö.

Det är dock även flera synpunkter som uttrycker raka motsatsen till ovan nämnda. Dessa synpunkter lyfter istället att det borde byggas mer i Östra Tyresö, framförallt genom att tillåta styckning av fastigheter. Av dessa synpunkter är det flera som lyfter att det inte borde planläggas för bebyggelse på Orrnäsberget.

En del synpunkter berör samhällsservice av olika slag. Här är den vanligaste kommentaren att VA- och elnätsförsörjningen måste förbättras men att det är beklagligt att denna kostnad läggs på de boende. Rörande VA så anser några få att lokala lösningar borde tillåtas. Ett par Tyresöbor anser även att kommunen borde ordna bättre belysning till och från, men även runt om i Östra Tyresö.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTARER

Framtidsbilderna beskrev olika strategiska inriktningar för framtidens Tyresö. Det är ett första steg i att ta fram ett markanvändningsförslag och kommunen bjöd in Tyresöborna att redan i detta skede vara med och påverka. Till granskningen har förslagen konkretiserats och hållbarhetsbedömts per kommunal och Tyresöborna och remissinstanserna har nu åter möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Planförslaget bygger vidare på den identitet som Tyresöborna varit med och tagit fram genom sitt deltagande i medborgardialogen. Identiteten ska bidra till att det vi planerar sker på ett sätt så att såväl befintliga som nya Tyresöbor ska tycka om Tyresö. Där är de tre främsta värdena som ska känneteckna kommunen; hållbart, mänskligt, grön och blått. Detta syns i förslaget bl.a. i riktlinjer, i de gröna och rekreativa stråk som identifierats samt i planerna på att ta fram en strategi/program för parker och offentliga miljöer samt på de mål som redan idag är antagna för att ta fram två nya naturreservat.

Att naturen och vattnet (de gröna och blå värdena i identitet) är viktiga att värna har framkommit genom hela medborgardialogen och finns med i granskningsförslaget. Där värnas både den regionala och lokala grönsstrukturen. Kommunen planerar även att ta fram en strategi/program för parker och offentliga miljöer. Dessutom ingår redan idag i kommunens mål (i Kommunplanen) att inrätta två nya naturreservat.

Föreslagen ny bebyggelse är främst i de så kallade kärnorna och stråken nära kollektivtrafik. Det gör att förutsättningarna för service förbättras då fler människor rör sig i dessa områden.

Befolkningsmålet är ett av flera mål som redovisas i Kommunplanens Vision 2030 – och som översiktsplanen ska utgå ifrån. Kommunen är en del av en växande storstadsregion och har ett ansvar och som målsättning att bidra till bostadsmarknaden. Kommunen planerar och möjliggöra för fler bostäder att byggas - men det är främst byggare som bygger bostäderna och hur många beror bland annat på konjunkturen.

Det markanvändningsförslag som tagits fram till granskningen har utifrån de synpunkter som inkommit och de avvägningar som gjorts utifrån planeringsunderlag skapats utifrån alla framtidsbilderna.

Översiktsplanen är inte juridiskt bindande utan visar på en för kommunen önskad utveckling – oavsett ägarförhållanden. Genomförandet av översiktsplanen är därför till stor del beroende av samarbete och initiativ från privata fastighetsägare och byggare. Läs mer om genomförande av översiktsplanen på sidan 96 ff i granskningshandlingen.

RESOR OCH TRANSPORTER

SAMMANFATTNING AV REMISSUNDERLAGET

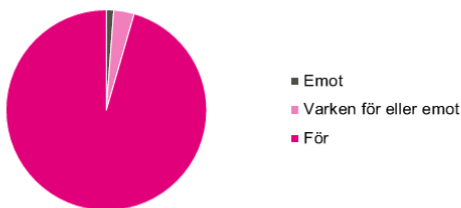
Samrådshandlingen beskriver åtta principer för trafiken i Tyresö för att trafikplaneringen ska göra det möjligt att nå kommunens mål om hållbara resor. Det handlar bland annat om att ge plats för gående, cyklister och kollektivtrafik. Förslaget kopplar till landstingets utveckling av kollektivtrafiken och gör även en utblick på lång sikt och hur den spårburna kollektivtrafiken (som finns med i kommunens politiska Vision 2030) kan se ut.

INKOMNA SYNUNKTER

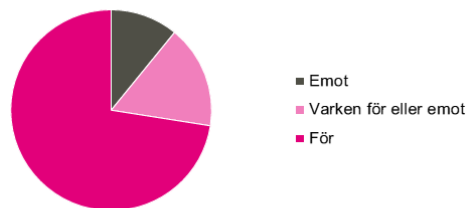
I webenkäten framkom att kommunen ska arbeta för att både skapa pålitliga och snabba kollektivtrafik- och bilresor. Samtidigt ska kommunen arbeta för att minska bilberoendet men det är få som tycker att det ska göras genom att börja ta betalt för parkering i centrala Tyresö.

Kommunen ska arbeta för att...

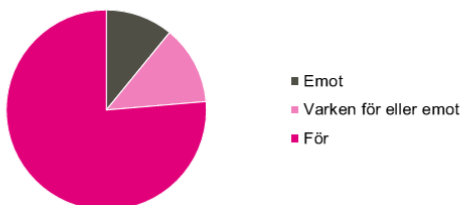
..kollektivtrafikresorna till och från kommunen blir pålitliga och snabba.

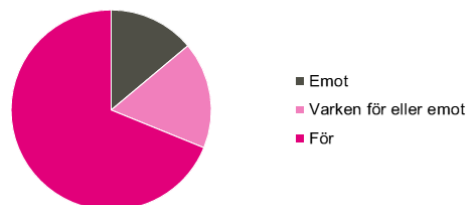
..bilresorna till och från kommunen går snabbt och är pålitliga.

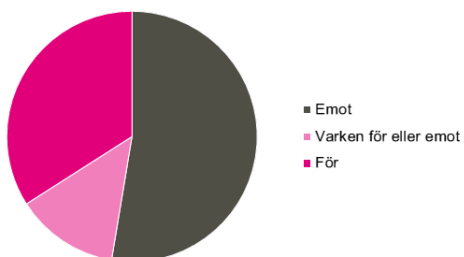
..det ska finnas gratis bilparkering i centrala Tyresö.

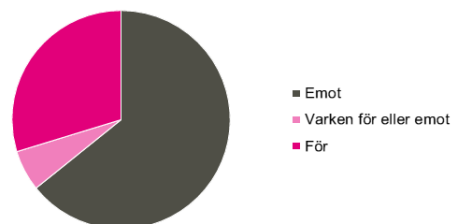
..försöka minska bilberoendet.

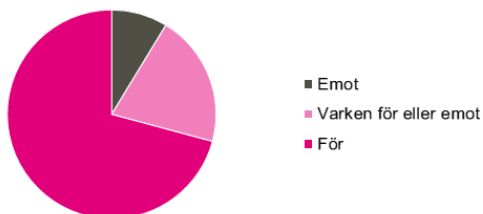
..få spårväg till kommunen.

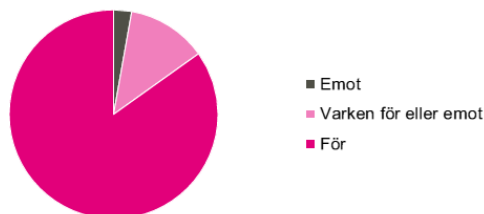
..få tunnelbana till kommunen.

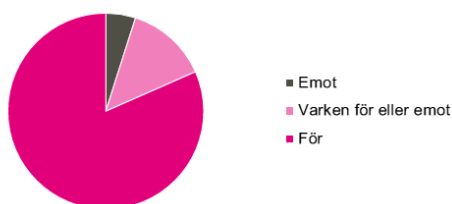
..bygga olika cykelvägar för pendlingsbehov och rekreationscykling.

..cykelvägarna ska vara gena och sammankopplade med grannkommunernas.

..förbättra gång, cykel och busstrafik mellan kommundelarna.

Sammanfattning av fritextsvaren

Flera Tyresöbor påpekar att kommunen är attraktiv och att de trivs bra här. En avgörande orsak för invånarnas fortsatta positiva bild av kommunen är att pendlingsmöjligheterna till och från arbete är rimliga. Annars uppger många att det finns risk för att de behöver söka sig någon annanstans.

Framkomlighet, trafiksäkerhet och buller

Den annars vanligast förekommande synpunkter berör Tyresövägen och att den anses överbelastad och underdimensionerad. Relaterat till detta poängteras att vägen behöver breddas, att det anses mindre bra med ett ökat bostadsbyggande, framförallt i Tyresö Strand, innan trafikproblematiken är löst och fler filer tillkommit. Flera yttranden belyser särskilt hur infrastrukturen behöver utvecklas i samma takt som bostadsbyggandet för att motverka den trängsel som ofta uppstår i dagsläget. Ett fåtal Tyresöbor anser i motsats till majoriteten att Tyresövägen inte borde breddas alls då detta uppmuntrar till ett ökat byggande och bilanvändande.

Ytterligare en synpunkt som flera Tyresöbor tagit upp är problem med trafikbuller. Framförallt är det från Tyresövägen, men även längs Gudöbroleden och genom Trollbäcken är sträckor som lyfts fram som utsatta. Längs dessa vägar vill invånarna se att bullerförebyggande åtgärder så som bullerplank, sänkta hastigheter och farthinder sätts in för att förebygga buller från trafiken.

Åtgärder önskas även av några Tyresöbor längs vägarna ut till Brevik. Här tycker man att vägarna behöver förbättras med framförallt belysning och bättre gång- och cykelvägar, men även en breddning av vägen när fler bosätter sig i Brevik.

Några Tyresöbor uttrycker sitt missnöje gällande hastighetsbegränsningen längs Myggdalsvägen från Nyfors upp till centrum. De anser att den sänkta hastigheten är omotiverad i förhållande till vägens längd och bebyggelsens utformning.

Gällande hastighetsbegränsningar så är det också några Tyresöbor som lyfter att dessa borde sänkas alternativt att framkomligheten begränsas med hjälp av farthinder eller fartkameror vid känsligare områden. Några som lyfts är exempelvis Kumla skola och Alléplan för att minska risken för olyckor då dessa områden upplevs otrygga ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Gång och cykel

När det gäller synpunkter kopplade till gång- och cykeltrafiken i kommunen är det tydligt att dessa är mer fokuserade på invånarnas respektive närmiljö och generella synpunkter är svårare att hitta. En allmän ståndpunkt verkar dock vara att det ses som positivt att kommunen vill förbättra möjligheterna för miljövänligt resande genom exempelvis bättre gång- och cykelvägar. Här lyfts bland annat behovet av att förbättra kvaliteten och genheten på cykelvägarna för att kunna använda cykeln för pendling. Även bättre och mer välutbyggda spår, slingor och stråk för gång och cykel efterfrågas för rekreativa aktiviteter, gärna vid vatten och med god belysning.

Ytterligare en fråga som lyfts av flera Tyresöbor är kopplat till trafiksäkerheten, där denna ibland anses bristfällig. Här efterfrågas bättre belysning, blinkande ljus vid övergångsställen i utsatta lägen, fler övergångsställen och bättre underhåll av befintliga gång- och cykelvägar framförallt under vintertid.

Gällande kopplingar mellan olika målpunkter och över vissa vattenområden så går invånarnas åsikter isär. Det ungefär lika många som är för som emot en bro över Drevviken.

Kollektivtrafik

Många Tyresöbor tycker att de kollektiva kommunikationerna fungerar bra i dagsläget. Att försörjningen med bussar framförallt till och från Stockholm fungerar förhållandevis bra och att de ser det som positivt att resa med just buss. Däremot så anser de flesta att förbättringsmöjligheter finns. Framförallt rör det bussarnas turtäthet på kvällar och helger, där flera av busslinjerna anses gå för sällan. Det gäller även önskemål om direktbussar in till Stockholm från fler platser i kommunen och bättre förbindelser till grannkommunerna, framförallt Haninge. Många kommenterar även att de trivs i Tyresö men att arbetspendlingen måste fungera bra och vara pålitlig för att de ska kunna bo kvar i kommunen. Detta uppges vara särskilt viktigt när mycket av arbetsplatserna i regionen koncentreras mer till de norra delarna av Stockholm.

Tyresöborna ställer sig positiva till att kommunen arbetar för att minska bilberoendet, där kollektivtrafiken är en stor del i detta. Detta syns både i enkätsvaren och i de fritt formulerade svaren i sin helhet. Men bland fritextsvaren uppkommer önskemål som direkt går att koppla till denna fråga. Dessa rör exempelvis att fler bussfiler ska byggas och att bussfiler prioriteras vid en eventuell breddning av Tyresövägen, att fler pendlings- eller infartsparkeringar ska anläggas samt att kostnaderna för att åka kollektivt drastiskt minskas eller blir gratis för att kunna konkurrera bättre mot bilanvändandet.

Den hetaste frågan för Tyresöborna gällande kollektivtrafiken är dock den om tunnelbanans vara eller icke vara i kommunen. Av både webenkäten och fritextsvaren att döma så är majoriteten av kommunens invånare emot en etablering av tunnelbana i Tyresö. Några av de

anledningar som anges är en oro för negativa sociala konsekvenser, dåliga erfarenheter från andra ändhållplatser, de stora kostnaderna som anses kunna investeras bättre, att buss är bättre lämpat sett till befolkningsunderlag och bebyggelsens utspridning, att avståndet till hållplatser skulle bli längre samt att det ligger för långt in i framtiden. Fortfarande är dock många positivt inställda till en etablering av tunnelbana, om än inte lika många. De som är positiva till det anger anledningar så som att det breddar utbudet av kollektivtrafikmöjligheter, blir ett bra underlag för kommande befolknings- och bebyggelseutveckling samt att det minskar trängseln på vägarna som råder idag och som tros bli värre i takt med en ökad befolkning.

En annan fråga som engagerar Tyresöborna är den om förbättrad kollektivtrafik inom kommunen mellan kommundelarna. Här höjs röster angående att det i dagsläget är svårt att ta sig från vissa kommundelar till andra på ett smidigt sätt. Förslag ges på att bland annat införa minibussar som kan trafikera vissa kommundelar för att minska behovet av utbyggda vägar och befolkningsunderlag för kollektivtrafik. I fritextsvaren är det framförallt Östra Tyresö som uttrycks vara i behov av förbättrad kollektivtrafikförsörjning med bland annat direktbussar till Stockholm och bussar som går kvällar och nätter.

Båttrafik

Några synpunkter inkom gällande att kommunen borde utreda möjligheten för båtpendling mellan Tyresö och Stockholm stad. Detta anses kunna stärka framförallt Östra Tyresös tillgänglighet, men även kommunen i stort. Även några invånare efterfrågade en färjelinje mellan Tyresö och Nacka.

Biltrafik

Ytterligare en positiv aspekt är att många Tyresöbor verkar måna om miljöaspekterna och gärna skulle vilja se att en ny mack anläggs där biogasbränsle kan erbjudas samt att bilpool i kommunen hade varit önskvärd. Det uttrycks även som positivt att kommunen strävar efter att minska mängden trafik som går genom centrum genom exempelvis nya på- och avfarter vid Hedvigslund och Masten.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTARER

Framkomligheten på Tyresövägen, trafiksäkerhet och buller är frågor som kommunen arbetar med både löpande och i olika pågående projekt. Det är viktiga frågor att lösa både nu och i takt med att kommunen växer. Granskningsförslaget anger riktlinjer för hur buller ska hanteras när bostäder planeras och bygglöslösas. Läs mer om pågående arbete på kommunens hemsida.

Förbättrade vägar och stråk för gående och cyklister finns med i granskningsförslaget. Bland annat föreslås ett rekreativt stråk från Hanviksviken till Alby längs med Drevviken och Gudö å. Dessutom finns förslag att ta fram en trafikstrategi där det ingår att uppdatera och förbättra den nuvarande cykelplanen som identifierat saknade länkar vilka åtgärdas löpande.

Kollektivtrafiken ansvarar Stockholms läns landsting för och kommunen samarbetar med dem både på kort och lång sikt för att kollektivtrafiken ska fungera så bra som möjligt. Exempelvis tar landstinget i ett tidigt skede del av nya bebyggelseplaner för att vid behov kunna ändra trafikeringen genom att exempelvis öka turtätheten. Kommunen har ett etablerat samarbete med landstinget och bygger om och anpassar kommunala vägar för att öka framkomligheten för busstrafiken.

Båtpendling är attraktivt men bedömningen är att för Tyresös del skulle det innebära en allt för lång restid för att arbetspendla till centrala Stockholm.

Kommunen arbetar i vissa nya bostadsprojekt med bilpoolslösningar för de boende.

UTKAST TILL MSU UTSCKICK 160509

OFFENTLIGA PLATSER OCH NATUR

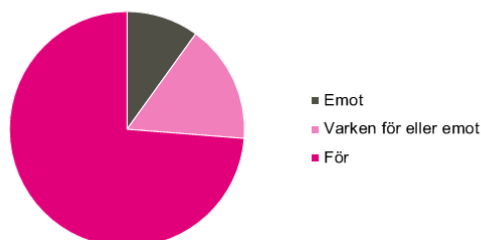
SAMMANFATTNING AV REMISSUNDERLAGET

Kompletteras

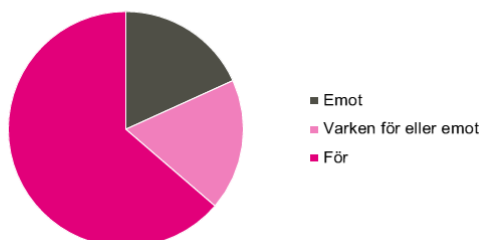
INKOMNA SYNPUNKTER

I webenkäten framkommer att Tyresöborna önskar bevara grönytor och stränder precis som de är samtidigt som stigar och skyltar ska göra stränderna mer tillgängliga. Detta tolkar kommunen som att det finns områden som ska bevaras samtidigt som det finns miljöer som kan göras mer tillgängliga.

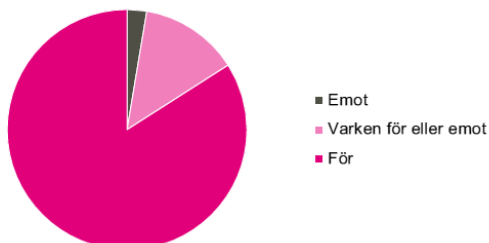
..bevara grönytor och stränder precis som de är.

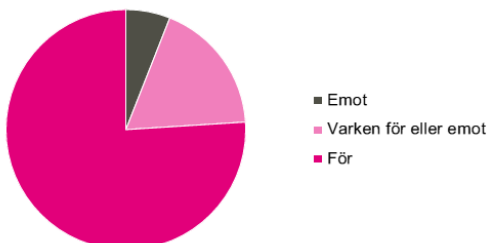
..göra stigar och skylta så att stränder blir mer tillgängliga.

..det ska blir grönare i kommunens stadsmiljöer.

..fler parker med olika aktiviteter och blommor.

Sammanfattning av fritextsvaren

Det framgår tydligt att Tyresöborna är stolta och nöjda över den grönska och de naturområden som finns i kommunen. En allmän uppfattning är att det främst är naturvärdena och närheten till den orörda naturen som bidrar till kommunens attraktivitet och att kommunen därmed bör värna extra mycket om denna kvalitet. Kopplat till detta framkommer yttranden om att grönområden och naturmark inte ska tas i anspråk för exploatering utan att den natur som finns ska värnas och bevaras så att invånarna kan fortsätta leva i samklang med naturen och ha nära till ett aktivt friluftsliv.

Både naturreservaten och vattenkontakten benämns som saker som måste bevara och arbetas vidare med. Flera invånare ser positivt på förslag till nya naturreservat och skulle gärna se att kommunen arbetar mer aktivt för att främja allmänhetens tillgänglighet till

vattnet genom ökad restriktivitet med upphävande av strandskydd samt fler strandpromenader och badplatser. Gällande vatten så efterfrågas av somliga också ett utökat arbete för att förbättra vattenkvaliteten inom och kring kommunens sjöar, vikar och vattendrag.

Generellt så lyfts natur och grönområden mycket, men offentliga platser enbart sporadiskt. En särskild plats som dock lyfts i positiv bemärkelse är Wättinge gårdsväg som av många närboende är väldigt uppskattat. Både gällande Wättinge gårdsväg och gröonstråk i allmänhet så önskas fler och bättre sammankopplade sådana. Flera synpunkter från invånarna berör avsaknaden av bra och väl utformade motions- och rekreationsstråk med god belysning och bra skötsel.

Flera Tyresöbor lyfter också kulturvärden och kulturlandskap som viktiga att bevara, där en viss skärgårdskaraktär och lantlighet önskas få vara kvar.

Övergripande grönska (naturreservat, stråk och karaktär)

Merparten av yttrandena från Tyresöborna gällande natur och grönska handlar om att det gröna ska bevaras. Så även gällande ett mer övergripligt perspektiv. Att kommunen i stort ses som en naturnära och grön kommun är positivt och en stark dragningskraft för folk att flytta hit. Många anser därmed att exploateringen bör begränsas för att inte mista det attraktiva som naturen medför. Gällande grönska på ett mer övergripande plan så lyfter kommunens invånare bland annat att den mellankommunala och regionala dialogen om genomgående grönområden, stråk, kilar och miljöarbete måste förbättras, att fler naturreservat borde instiftas och att tillgängligheten till vattnet borde möjliggöras bättre för allmänheten. En önskan från några Tyresöbor är att naturen i stort görs mer tillgänglig för personer med funktionsnedsättningar. Förslag framkommer bland annat om att vissa slingor görs helt anpassade för manuella rullstolar medan andra kan göras delvis anpassade och framkomliga med hjälp av eldrivna rullstolar som blir allt vanligare.

Närnatur och anlagd grönska (gröna luckor, parker osv)

En övervägande del av synpunkterna från Tyresöborna som berör närnatur och anlagd grönska kretsar kring parker. En generell standpunkt är att det behövs fler, då många upplever att de har långt till närmsta park med lekplats och möjlighet att möta andra och knyta kontakter i närområdet. Det ses som positivt att ha tillgång till en park i närområdet som variation till den naturliga grönskan som finns i naturreservaten. Framförallt framkommer att det i de mer tätbebyggda bostadsområdena önskas att det gröna som finns kvar bevaras och gärna att fler parker byggs. En särskilt populär park och en park som många är oroliga över ska exploateras eller förstöras är Fornuddsparken. Här anser många att det är trivsamt under dygnets alla timmar och att det finns aktiviteter för invånare i alla åldrar.

Kultur och fritid (kulturmiljö, sport osv)

Många Tyresöbor tycker att föreningslivet och möjligheterna för att kunna motionera och röra sig i naturen är relativt god, däremot anser många att kommunen är sämre på att satsa

på kultur. Några yttranden menar dock att det inte nödvändigtvis behövs byggas nytt utan det handlar mer om innehåll, utbud och effektivt utnyttjande av lokaler som redan finns, så som skolbyggnader och liknande.

Det framgår av yttrandena att det är väldigt viktigt för invånarna att Alby och Uddby Gård med dess gårdskafé och omgivningen omkring dessa är mycket uppskattad och ska värnas om. Tyresöborna vill också att det småskaliga lantbruket som bedrivs där och på vissa andra platser i kommunen är värdefullt och bidrar till både ett vackrare landskap, mer mångfald och utgör ett trevligt besöksmål. Likaså benämns Tyresö slott och området däromkring, Vissvass by och Kumla Herrgård som viktigt att bevara och ta hänsyn till. Flera yttranden berör detta i ett mer övergripande plan genom att poängtera behovet av att bevara, skydda men också synliggöra fler kulturarv och kulturminnen, så som exempelvis den tidiga industrin eller vattenkraften i Nyfors.

En annan tydlig ståndpunkt från Tyresöborna är att de önskar att kommunen uppför ett större kulturhus med samlingslokaler och flexibilitet för att möjliggöra för många olika kulturaktiviteter. Många lyfter i samband med detta även hur kommunen borde satsa mer på ungdomsaktiviteter och fritidsgårdar, något som skulle kunna utvecklas i samband med kulturhuset.

Fler fritidsanläggningar i allmänhet efterfrågas av många. Här rör det sig om allt ifrån ridslingsor och ridhus, generella idrottsanläggningar och fotbollsplaner, badplatser, utomhusbad, fler möjligheter för allmänheten att utnyttja ishallen, fler platser att spela boule, fler upplysta motionsspår, hundrastgårdar, fler utomhusgym, en pulkabacke, bättre skidmöjligheter, kanotuthyrning och fler serviceanläggningar för båtar. Något som önskas av många är fler möjligheter till gemensam odling och att biografen ska få vara kvar. Detta går hand i hand med att invånarna efterfrågar fler samlingspunkter att kunna möta andra kommuninvånare.

Där märks även att båtlivet är viktigt för många. Några invånare har skickat in utförliga yttranden gällande detta, främst om hur det man utökas och utvecklas, men även en del om att det borde begränsas för allmänhetens möjlighet att nyttja vattnet och för miljöns skull. Tydligt är att många har åsikter kring det och att kommunen borde utreda frågan vidare i samarbete med de båt- och bryggföreningar som finns.

Skötsel

Angående skötsel har vissa synpunkter lyfts i samband med andra frågor under natur och kultur. Därutöver framkommer kritiska synpunkter kring hur cykelbanor underhålls under vinter och vår, hur vass borde röjas undan så att bad och kanotpaddling underlättas, att kommunen borde ge bidrag för skötseln av Alby och Uddby gård samt att vatten och avlopp i Östra Tyresö borde byggas ut i snabbare takt och bekostas av kommunen.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTARER

I granskningsförslaget lyfts natur- och kulturvärden fram som värden att lyfta fram och värna i den fortsatta utvecklingen av kommunen.

Ett flertal gröna samband (kommunalt såväl som regionalt viktiga) pekas ut för att stärkas och utvecklas. Som komplement till de gröna sambanden som främst har ett ekologiskt värde föreslås även utveckling av främst rekreativa stråk. Där ingår att lyfta fram även natur- och kulturvärden. I granskningsförslaget föreslås bland annat ett rekreativt stråk från Hanviksviken till Barnsjöområdet.

Det är ett sätt att göra stränderna mer tillgängliga. Samtidigt finns strandskyddet som ger skydd till de flesta stränder och vattendom krävs för att göra vissa åtgärder.

Arbetet med Wättingestråket är ett pågående planprogram och samråds inom ramen för det projektet. Även arbete med att inrätta fler naturreservat pågår. Läs mer på kommunens hemsida.

Kommunen planerar att ta fram ett program för parker/ offentliga miljöer som finns främst i de bebyggda områdena för att lyfta fram och utveckla de gröna miljöerna som finns bostadsnära. Det finns med i granskningsförslaget.

En anläggningsförsörjningsplan tas fram parallellt med att översiktsplanen tas fram för att se över utvecklingsbehovet av fritisanläggningar i kommunen.

Kommunen arbetar på flera sätt med att göra naturen mer tillgänglig. En del i det är information om vilka miljöer som finns och om de är anpassade efter olika funktionsnedsättningar. För att förbättra informationen har kommunen tagit fram den nya appen Tyresö naturkarta som kommunen fyllt med vandringsleder, badplatser, utegym, naturreservat och andra spännande och vackra platser i Tyresös härliga natur. Även utvecklingsplanen för Alby naturreservat innehåller flera förslag till åtgärder som ska göra naturen mer tillgänglig på olika sätt.

NÄRINGS LIV OCH SERVICE

SAMMANFATTNING AV REMISSUNDERLAGET

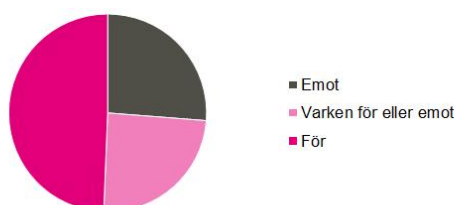
Kompletteras

INKOMNA SYNPUNKTER

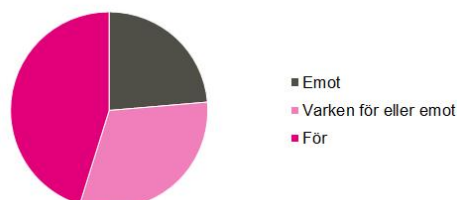
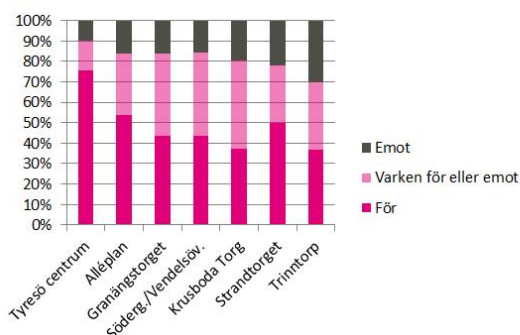
I webenkäten framkom stöd för stadsdelscentrum och verksamhetslokaler i strategiska lägen.

Det är bra att...

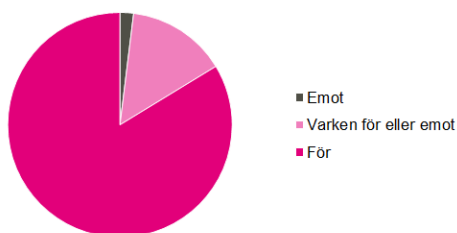
..det finns flera stadsdelscentrum.

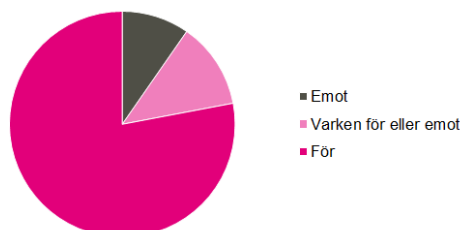
..det finns verksamhetslokaler i strategiska lägen blandat med bostäder i alla kommunelar.

..marken i industriområdena används mer effektivt.

..störande verksamheter nära bostäder får flytta.

Sammanfattning av fritextsvaren

Majoriteten av de yttranden som inkommit rörande näringsliv och service i allmänhet är kritiska till hur samhällsservice i form av exempelvis skolverksamhet, äldreomsorg, vård och vatten och avlopp inte anses lösas i den takt som krävs i förhållande till utbyggnaden och befolkningsökningen i kommunen.

Centrum och handel

Några Tyresöbor lyfter hur de uppskattar att det mesta som behövs i vardagen går att hitta i Tyresö och att centrum är bra i storlek och utbud, men att vissa förbättringar skulle kunna göras.

Det framgår av de inlämnade yttrandena att det generellt finns ett starkt stöd för en utveckling, utbyggnad och upprustning av Tyresö centrum. Även fler parkeringsplatser kring centrum efterfrågades av ett flertal Tyresöbor. En vanlig åsikt är att handelsutbudet borde förbättras för att kunna konkurrera med närliggande centrum i exempelvis Sickla och Farsta. Där framkommer önskemål om ett förbättrat basutbud, såväl som fler specialiserade och nischade butiker. En generell mening är även att handel i bred bemärkelse borde koncentreras till Bollmora och Tyresö centrum och att mindre etableringar och lokalservice gärna får uppmuntras och finnas i övriga stadsdelar i kommunen. Relaterat till detta inkom flera yttranden med önskemål om etablering av en kommersiell hamn med plats för besökare, någon mindre verksamhet och restaurang eller kafé vid vattnet.

Många yttranden behandlade utbudet av restauranger och kaféer där det önskades fler och mer varierade sådana och i fler delar i kommunen. Tyresöborna ville här att kommunen skulle ta detta i beaktande vid planläggning i både nya och befintliga projekt.

Skola

Majoriteten av Tyresöborna som yttrat sig skriftligen angående skolan är samstämmiga kring att det är fel att satsa på större skolor och större enheter. Det finns även ett starkt stöd för att förskolor ska vara mindre och lokaliseras mer utspritt i olika bostadsområden i kommunen. I båda dessa frågor anges anledningar så som ökad trygghet, bättre möjlighet till hjälp och stödinsatser och en ökad valfrihet gällande skolgång om skolorna och förskolorna är fler men mindre. I områden som Skälsåtra och Raksta uppges även att det finns behov av fler förskolor.

Gällande skolverksamheten i allmänhet uppger många Tyresöbor att de vill att kommunen satsar mer på en höjd kvalitet i kommunen generellt. När det kommer till specifika skolor så lyfter även flera Tyresöbor att Fornuddens skola är i behov av upprustning och ombyggnad, men att detta inte får ske på bekostnad av parkmark.

En del yttranden berörde även gymnasieskola. Där uttryckte några att de skulle önska att kommunen satsar mer på att locka till sig ungdomar som vill gå i skolan i Tyresö. Här lyfter flera invånare att de tror en mer centrumnära lokalisering skulle gynna detta. Andra invånare uttrycker istället att de inte anser att gymnasiet borde flytta till centrum. Där framkommer en anledning till detta att det ses som negativt att separera de praktiska och teoretiska programmen.

Vård

Angående vård så var den vanligaste synpunkten från Tyresöborna att fler vårdcentraler behövs i kommunen då köerna anses för långa och att det finns en överbeläggning som medför att vård måste sökas på annat håll. Några invånare belyste även behovet av fler äldreboenden med full service, bättre tillgång till vårdmöjligheter för livets alla skeden och en större satsning på vården i stort inom kommunen.

Säkerhet

Av de yttranden som berörde säkerhet så var samtliga kopplade till polisens närvaro i kommunen. Några invånare efterlyser att polisen ska vara mer närvarande generellt och samarbeta med skolor, fritidsverksamheter och socialtjänsten för att arbeta brottsförebyggande. Någon enstaka önskar att en polisstation placeras i Tyresö igen.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTARER

I granskningsförslaget till ny översiktsplan föreslås fortsatt utveckling av centrala Tyresö som kommuncentrum samt kommundelscentrum och fler närcentrum. Utveckling av Norra Tyresö Centrum pågår. Läs mer om det på kommunens hemsida.

Lokaliseringen av fler förskole- och skolplatser ses över parallellt med att översiktsplanen tas fram. Även inom skolområdet pågår flera projekt, exempelvis för Fornuddens skola och för ett nytt gymnasium. Läs mer om det på kommunens hemsida.

Kommunen möjliggör en ny vårdcentral vid Tyresö Strand genom att ta fram en ny detaljplan som innehåller förslag till bland annat vårdcentral vid Apelvägen i Tyresö Strand. Se kommunens hemsida.

Kommunen arbetar med brottsförebyggande arbete tillsammans med polisen. Se kommunens hemsida.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

SAMMANFATTNING AV REMISSUNDERLAGET

Kompletteras

INKOMNA SYNPUNKTER

Sammanfattning av fritextsvaren

Energi och uppvärmning

Angående energi och uppvärmning så uttrycker flera Tyresöbor att de önskar att kommunen uppfyller det som de i översiktsplanen från 2008 skrev om att gräva ner starka kraftledningar. Detta belyser flera att det inte gjorts och att det borde krävas i kommande översiktsplan för att säkerställa hälsan för närboende och frigöra ytor för mer byggande där kraftledningar idag hindrar möjligheterna till detta.

Vatten och avlopp

Ett flertal Tyresöbor uttrycker sig kritiskt till hur kommunen måste prioritera att kommunalt vatten och avlopp ordnas i hela kommunen och att det är Östra Tyresö som främst är i behov av detta. Lika vanligt som att invånarna lyfter detta lyfter de även att de anser det orimligt att kostnaden för stora delar av denna VA-utbyggnad ska falla på fastighetsägarna då detta uppges medföra att flera måste flytta för att de inte har råd med denna kostnad.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTARER

Kommunen planerar för nya bostäder så att de håller sig inom de riktvärden som ges av Strålsäkerhetsmyndigheten. I samband med det pågående projektet Tyresövägen kommer en kraftledning att grävas ner i höjd med Petterboda.

I takt med att permanentningsgraden ökar förändras förväntningarna på de olika delarna av Östra Tyresö när det gäller trafiksäkerhet, VA-funktion mm. Det frestar även på de naturgivna förutsättningarna i form av hur väl enskilda lösningar kan hantera mängden avlopp och hur mycket vatten det finns. De olika aspekterna av utbyggnaden och kostnaderna för densamma regleras i flera lagar, exempelvis Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och Plan- och bygglagen.

ÖVRIGT

Mellankommunalt

SAMMANFATTNING AV REMISSUNDERLAGET

Kompletteras

INKOMNA SYNPUNKTER

Sammanfattning av fritextsvaren

Några enstaka yttranden rör sig om mellankommunala samarbeten. Här lyfts bland annat att kommunerna i regionen borde samarbeta mer gällande framförallt kommunikationer och kollektivtrafik så att det optimeras utifrån kommunernas respektive arbetsplats- och bostadsområden. Även vilken efterfrågan det finns på bostäder i Tyresö bör undersökas i relation till hur många och vilka som flyttar till Stockholm för jobb, exempelvis fler små bostäder för att fler ensamstående och unga flyttar för karriärmöjligheter och i större utsträckning bor ensamma.

FÖRVALTNINGENS KOMMENTARER

I granskningsförslaget visar kommunen på flera förslag kräver samarbete med grannkommunerna. Det är exempelvis utbyggnaden av det regionala cykelhänätet och andra kopplingar till grannkommuner. Förslaget visar även på en vilja att flytta köpa mark av Stockholms stad i Skrubba och flytta kommungränsen. Kommunen arbetar med omvärldsanalys i förhållande till vilka som bor och arbetar, pendlar med mera.

TYCKT AV GRANNKOMMUNERNA

Kommunerna i Stockholms län bjöds in att lämna synpunkter under samrådet. Följande kommuner framförde synpunkter.

HUDDINGE

- GC-bro över Drevviken positivt – utred vidare

HANINGE

- föreslår snabbspårväg syd från Flemmingsberg via Haninge C och Brandbergen till Tyresö.
- positivt med bostäder på industrimark vid Gudö å
- positivt med bro över Gudö å
- för samarbete för bättre vattenkvalitet i Tyresån och dagvattenhantering

STOCKHOLM

- verksamheter i Skrubba (eventuellt bostäder). Staden kommer att samråda med Tyresö om den framtida utvecklingen av området.

NYNÄSHAMN

- utveckla mellankommunala frågor, ex näringsliv och infrastruktur

BOTKYRKA

- ambitioner intressanta för hela Södertörns utveckling

NACKA

- driver ej t-bana genom Älta
- anser inte att spårväg är tillräckligt snabbt och kräver byte i Skarpnäck för att nå city

NYKVARN

- ambitiös process men i övrigt inga synpunkter

TYCKT AV LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen i Stockholms län bjöds in att lämna synpunkter under samrådet. Sammanfattningsvis efterfrågades:

- Generellt tydligare riktlinjer
- Positivt med det regionala perspektivet
- Höj ambitionen över MKN
- Komplettera kulturmiljöer inkl vattenmiljöer
- Tydligare ställningstaganden om utveckling där strandskydd
- Var restriktiv med att ge tillstånd till nya bryggor
- Främja kvarvarande jordbruk
- Komplettera med mål om underlätta inträde på bostadsmarknaden, ex genom det kommunala bostadsbolagets regler om inkomstkrav.
- Förtydliga risker kring farligt gods, verksamheter samt klimatförändringar och naturolyckor.

I sin helhet framförde länsstyrelsen följande:

Förslag till ny översiktsplan för Tyresö kommun

Tyresö kommun har översänt förslag till ny översiktsplan till Länsstyrelsen, för samråd enligt 3 kap. 9 § plan- och bygglagen, PBL (2010:900).

Länsstyrelsens uppdrag

Statens inflytande och påverkan i den kommunala översiktsplaneringen ska utövas främst under samrådet. Under samrådet ska länsstyrelsen särskilt ta tillvara och samordna statens intressen, tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om allmänna intressen enligt 2 kapitlet PBL. Länsstyrelsen ska vidare särskilt verka för att riksintressen enligt miljöbalken tillgodoses, att miljö-kvalitetsnormer enligt miljöbalken följs, att mellankommunala frågor samordnas på ett lämpligt sätt och att bebyggelse inte blir olämplig med hänsyn till männ-iskors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

I rollen att samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från Försvarmakten och Trafikverket Region Stockholm. Inkomna yttranden bifogas. Länsstyrelsen har även tagit del av yttrande från Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Stockholms läns landsting.

Yttrandet inleds med övergripande synpunkter. Därefter följer yttrandet i stort samrådshandlingens indelning.

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER

Övergripande synpunkter

Allmänt om planförslaget

Det är positivt att kommunen går ut brett med att informera om översiktsplanen och att kommuninvånarna på olika sätt involveras i processen. I samrådsförslaget

presenterar kommunen tre olika framtidsbilder för år 2035. Länsstyrelsen ser bilderna *Sammanhållet*, *Stad & land* samt *Jämförelse* som ett bra sätt att föra dialog om framtida bebyggelseutveckling i kommunen. Till viss del minskar dock möjligheterna att utläsa konsekvenser och avvägningsfrågor kan återstå och bli tydliga första i utställningsskedet. Länsstyrelsen välkomnar därför en fortsatt dialog i utarbetandet av översiktsplanen.

Länsstyrelsen anser vidare att planförslaget har en bra bredd gällande de allmänna intressen som ska uppmärksammas i fysisk planering och i tillståndsprövning. Planförslaget behöver dock i flera avsnitt kompletteras med riktlinjer för att den slutliga översiktsplanen ska ge vägledning för beslut om mark- och vattenanvändning, samt bevarande och utveckling av bebyggelsen. Genom att klarare skilja på vad som utgör beskrivningar av nuläget och förutsättningar, och vad som utgör direkta vägledningar för hur kommunen avser tillgodose olika allmänna intressen, kan översiktsplanens intentioner tydliggöras.

Tyresö i regionen

Stockholmsregionen utvecklas idag starkt och prognoser pekar på en fortsatt kraftig tillväxt. Detta ställer krav på att planera för en hållbar utveckling av regionens fysiska miljö för att hantera en ökad befolkning. En hög befolkningstillväxt har föranlett Landstinget att göra reviderade framskrivningar av länets befolkning för 2030 och 2050. Dessa framskrivningar har legat till grund för en regional bedömning av behovet av nya bostäder i länet fram till 2030. För Tyresö kommun innebär det mellan 150-300 bostäder/år fram till 2030. Det är därför mycket positivt att Tyresö kommun tar fram en ny kommunomfattande översiktsplan för att möta denna utveckling.

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att planförslaget tar utgångspunkt i RUFS 2010. Länsstyrelsen anser att RUFS 2010 är uttryck för vad som är lämplig samordning av mark- och vattenanvändningsfrågor med mellankommunal räckvidd. Det gäller främst för frågor om bebyggelsestruktur, grönstruktur, infrastruktur, teknisk försörjning och bostadsförsörjning. Länsstyrelsen anser därmed att det är bra att i översiktsplanen följa upp den regionala planens förhållningssätt till dessa frågor.

I planförslaget redovisas även flera kommunövergripande samarbeten som har betydelse för mark- och vattenanvändning i kommunen.

Kartredovisning

För att underlätta granskning är det positivt om man i utställningsskedet gör kartmaterialet digitalt tillgängligt från början. Om kommunen ser ett behov av att utveckla denna del finns många exempel från kommuner som jobbar digitalt med översiktsplanen. Ett exempel är Malmö stad som antog sin översiktsplan i maj 2014 och som även kopplat planeringsriktlinjer och ställningstaganden gällande riksintressen till kartverktyget.

Med naturen runt knuten

Den regionala grönstrukturen

Det är positivt att kommunen ser sina gröna områden i ett regionalt sammanhang och att man har startat upp ett regionalt samarbete kring Tyrestakilen för att stärka gröna svaga samband.

I samrådsförslaget redogörs för tre svaga samband i grönstrukturen. Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en länstäckande biotopdatabas, ett planeringsunderlag som möjliggör en mängd ytterligare analyser och ett verktyg för arbete med exempel-vis ekologiska samband. I kombination med lägesbunden kunskap om historisk markanvändning kan detta ge mer konkret vägledning för prioritering i planering-en för att främja olika ekosystemtjänster. I detta sammanhang kan hållbarhetsbe-dömningens resonemang om ekologiska konsekvenser kring risken för barriär-effekter breddas. Planering av bebyggelses skala, placering, utformning och gestaltning kan anpassas till framtida behov av konnektivitet om kunskaps-underlag kring detta finns.

Skyddad natur

Klövberget på Brevik ska bli naturreservat. Samtidigt kan en förtätning av Brevikshalvön bli aktuell. Konsekvenserna för naturreservatet, som en del i ett grönt samband, behöver analyseras i utarbetande av ett utställningsförslag.

Det anges att biotopskyddsområden inte finns i kommunen. Länsstyrelsen vill dock framhålla att det generella biotopskyddet, enligt 7 kap. 11 § första stycket punkt 1 miljöbalken, råder även i Tyresö kommun. Vidare behöver kartredovis-ningarna tydliggöras gällande vad som är skydd och inte. Exempelvis är inte nyckelbiotoper och sumpskogar områdesskydd.

Vattnet är en grundförutsättning

Miljökvalitetsnormer (MKN) vatten

Miljökvalitetsnormerna är bindande för kommuner och myndigheter. Miljökvalitetsnormerna innebär ett skarpt icke-försämringskrav och att de allra flesta vatten måste förbättras för att följa normerna. I de fall då den ekologiska eller kemiska statusen är sämre än god måste åtgärder genomföras inom vattenförekomstens avrinningsområde för att förbättra vattenkvaliteten så att god status uppnås, och därigenom även miljökvalitetsnormerna.

I Tyresö har de flesta vattenförekomster övergödningsproblem och sämre än god ekologisk status. Kommunen har goda kunskaper om dagsläget och påverkan, och i många fall pågår även åtgärder. För kemisk status är kunskapsläget sämre och i många fall har vattenförekomsternas kemiska status klassats som god på grund av brist på information. Risker att status försämras är stor när man får bättre kunskap om förekomsten av miljögifter. Man har också problem med förändrade habitat genom fysisk påverkan i sjöar och vattendrag i form av bland annat vandringshinder.

Länsstyrelsen anser att en övergripande målsättning för Tyresö kommun måste vara att alla sjöar, vattendrag och kustvattenförekomster, även så kallade "övriga vatten" som inte omfattas av vattenförvaltningens miljökvalitetsnormer, får en minskad påverkan om statusen inte redan är god och MKN uppnådd. Det behöver uppmärksammas i översiktsplanen att det inte räcker att hindra en ökning av näringsämnen och andra föroreningar. Utsläpp av dessa ämnen måste minskas från dagvatten, avlopp, jordbruk och hästhållning för att en god vattenkavalitet och MKN ska uppnås. Det kommer krävas att kommunen tillsammans med andra aktörer bedriver ett aktivt arbete inom kommunen för att uppnå detta.

De få sjöar och vattendrag som fortfarande har relativt god vattenkvalitet måste visas särskild hänsyn, så att belastningen av näringsämnen, tungmetaller och organiska

miljögifter inte ökar i takt med bebyggelseutvecklingen i kommunen. Man bör även minimera den fysiska påverkan genom t.ex. utformningen av vägtrummor. Eftersom kustvattnet i Stockholm är så övergött är det olämpligt att tillåta tillfälliga lösningar som innebär ökade utsläpp till kustvattnen.

Kulturmiljöer och vatten

Länsstyrelsen vill framhålla att det är av stor vikt att åtgärder för att förbättra vattenmiljön planeras så att kulturhistoriska värden inte skadas eller går förlorade. Det finns flera lämningar av stort kulturhistoriskt värde längs med vattendrag i Tyresö. Flera av dem är registrerade fornlämningar och flera, ännu inte registre-rade, fornlämningar kan tillkomma.

Strandskydd

Avgränsningar i en översiktsplan blir på grund av skalan schematiska. Samråds-förslaget markerar ett antal områden i strandnära lägen för bebyggelseutveckling. Kommunens ambition är att tillgängliggöra stränderna för allmänheten där det inte kommer i konflikt med privata tomter eller höga naturvärden. I kommande utställ-ningsskede efterfrågar Länsstyrelsen därför tydligare ställningstaganden till hur kommunen ser på utvecklingen av dessa områden i förhållande till strandskyddet. Om bebyggelseutveckling ska vara genomförbar behöver man följa strandskydd-ets syften för att upphävande eller dispens från strandskyddet ska vara möjlig. Därtill kommer risken för översvämning, se synpunkter gällande klimatföränd-ringar, översvämningar, ras och skred.

Strandskyddsredovisningen behöver i vissa delar korrigeras mot Länsstyrelsens beslut 2014-11-18 gällande utvidgat strandskydd.

Kustområdet och skärgården, riksintresse 4 kap. 1, 2, 4 §§ miljöbalken

Kommunen har i samrådsförslaget på karta markerat ett område av riksintresse för kustområde och skärgård ett för högexploaterad kust enligt 4 kap. miljöbalken. Den avgränsning av området som framgår av Länsstyrelsens GIS-karta för riksintresse kustområde och skärgård är schematisk och gäller både det rörliga friluftslivet, enligt 4 kap. 2 § miljöbalken, och högexploaterad kust, enligt 4 kapitlet 4 § miljöbalken. Denna avgränsning överensstämmer med område markerat som riksintresse för högexploaterad kust. Markeringen för riksintresse kustområde och skärgård stämmer överens med kommunens gällande översikts-plan. Med den underhandsinformationen Länsstyrelsen fått så avser kommunen att förhålla sig till den avgränsning som redovisas i Länsstyrelsens GIS-karta.

Kommunen skriver i samrådsförslaget att riksintresset tillgodoses genom att större delar är skyddade genom naturreservat. Detta stämmer dock inte med den avgränsning man tänker sig enligt ovan. Däremot berörs de större öarna inom avgränsningen av utvidgat strandskydd, vilket innebär en tydlig reglering för bebyggelseutvecklingen.

Hur kommunen ska tillgodose riksintresse i sin planering behöver utifrån ovan-stående tydliggöras. Enligt Länsstyrelsens uppfattning innebär bestämmelserna i miljöbalkens fjärde kapitel att sammanhållna och idag orörda markområden inte bör tas i anspråk för bebyggelse m.m., att ny bebyggelse bör tillkomma som komplettering till befintlig bebyggelse och att kust- och skärgårdsområdets samlade natur- och kulturvärden värnas vid förändringar.

En aktiv kommun

Båtplatser

Det är positivt, och nödvändigt, att kommunen strävar efter att koncentrera båtplatser till några få ställen samt att man har förslag till alternativ till egen båtplats genom exempelvis lägningsplatser och båtpool. Man bör vara restriktiv med att ge tillstånd till nya bryggor.

Friluftsliv – förslag till områden av riksintresse

Det är positivt att kommunen i samrådsförslaget uppmärksammar på förslag till utökning av riksintresset för friluftsliv i kommunen, och att man ser området som en viktig del i ett mellankommunalt rekreationsstråk. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten arbetar nu utifrån länsstyrelsernas förslag vidare för att peka ut riksintresseområdena enligt översynen och hushållningsförordningen.

Kulturmiljöer i samhällsbygget

Från 2014 finns nya nationella kulturmiljömål som man på alla nivåer i samhället ska förhålla sig till. Kulturmiljömålen nämns i samrådsförslaget liksom att kulturmiljöerna är en resurs som ska tas tillvara och en viktig parameter för en hållbar stadsutveckling. Det är dock otydligt vilka avtryck dessa ställningstaganden har satt vid utarbetandet av samrådsförslaget. Till utställningsskedet efterfrågas därför tydligare riktlinjer för efterföljande planering. Exempelvis framgår av samrådsförslaget att förtätning kommer att ske inom kulturhistoriskt värdefulla områden och att det är viktigt att kulturmiljöerna inte förlorar sin karaktär. Detta är ett värdefullt ställningstagande som bör konkretiseras i översiktsplanen.

Länsstyrelsen kan konstatera att flera av utvecklingsområdena berör fornlämningar men samrådsförslaget saknar förhållningssätt till dessa. I kommande detaljplaneplanering kan områdena bli föremål för arkeologisk utredning för att fastställa att inte oupptäckta fornlämningar kommer att beröras.

Riksintressen 3 kap. 6 § miljöbalken

Om bebyggelseutveckling är aktuell i närheten av Tyresö slott behöver kommunen redovisa hur man förhåller sig till riksintresset så att dess värden bevaras.

Precis norr om kommungränsen, i Nacka kommun, ligger riksintresset Erstavik herrgårdsmiljö, vilket också är av värde för Tyresöborna. Detta bör beaktas i översiktsplanearbetet.

Kulturmiljöprogram

Kulturmiljöprogrammet för Tyresö kommun är drygt 35 år gammalt. Det innebär att såväl de faktiska förhållanden som beskrivs, liksom synen på kulturmiljöer och vad som är värdefullt, har förändrats. I samband med arbetet med översiktsplanen har en översiktlig kulturmiljöinventering tagits fram. Den behandlar dock endast den byggda miljön varför namnet kulturmiljöinventering är missvisande.

Länsstyrelsen anser att inventeringen är utförd på ett bra sätt och att det är mycket bra att bebyggelsemiljöer från efterkrigstiden finns med. Länsstyrelsen anser dock att de kulturmiljöer som berör fornlämningar eller andra kulturhistoriska värden i det obebyggda landskapet också bör uppdateras. Ett nytt kulturmiljöunderlag för hela kommunen vore därför önskvärt. Ett exempel är kulturmiljöwebben som Vallentuna kommun har. Denna är även användbar för bedömningar avseende andra värden såsom t.ex. biologisk mångfald.

Jordbruk

Det finns endast två jordbruksföretag kvar i kommunen. För att upprätthålla och utveckla nödvändiga ekosystemtjänster i regionen behöver de få kvarvarande jordbruken främjas. Länsstyrelsen efterfrågar därför ett mer aktivt förhållningssätt till jordbruksföretagandet i översiktsplaneringen, utifrån dess värden och behov. Många av de ekosystemtjänster vi behöver nu och i framtiden har en tydlig koppling till och är format av ett månghundraårigt småskaligt jordbruk med djurhållning. Därför är det viktigt att förutsättningar finns för fortsatt brukande.

Bostäder till alla

Samrådsförslaget innehåller Tyresö kommuns riktlinjer för bostadsförsörjning. Länsstyrelsen anser att riktlinjerna uppfyller kraven enligt lagen om kommuners bostadsförsörjningsansvar. Dock efterfrågas ett ytterligare mål kring att underlätta inträdet på bostadsmarknaden för de ekonomiskt svagaste grupperna. Till detta kan kopplas de regler som det kommunala bostadsbolaget, Tyresö Bostäder AB, tillämpar gällande inkomst. Allmännyttan i Stockholm stad har exempelvis på försök slopat inkomstkravet om 3 x årslön samt godkänner försörjningsstöd som inkomst. Försöket ska utvärderas under 2016. Vidare efterfrågas vilka rutiner kommunen har kring försökslägenheter och erbjudande om övertagande av lägenhetskontrakt.

Den förra regeringen gav i januari 2012 samtliga länsstyrelser ett treårigt uppdrag att stödja kommunerna i planeringen av arbetet med att motverka hemlöshet, det så kallade hemlöshetsuppdraget. Uppdraget är nu slutfört och redovisas i rapporten *Hemlöshet – en fråga om bostäder*. I denna finns också förslag på åtgärder att jobba med för att underlätta inträdet på bostadsmarknaden.

Hållbara resor och transporter

Avsnittet kring hållbara resor och transporter är innehållsrikt och har en bra bredd. Kommunens goda ambitioner behöver dock tydligare omsättas till konkreta åtgärder för den fysiska planeringen. Exempelvis gällande avstånd till kollektivtrafik med god tillgänglighet och lämpliga lägen för infartsparkeringar och cykel-parkeringar i anslutning till kollektivtrafik. Länsstyrelsen anser vidare att flera åtgärder kan vidtas för att minska bilanvändandet; som till exempel en tydlig parkeringsstrategi för bil och cykel, en sänkning av parkeringsnormer, genom ekonomiska styrmedel och prioritering av kollektiv- och nyttotrafik i särskilda körfält.

I samrådsförslaget presenteras olika alternativ för utveckling av kollektivtrafiken kopplat till bebyggelseutvecklingen, däribland förlängning av tunnelbanan till Tyresö centrum samt förlängning av Spårväg syd till Skarpnäck/Tyresö. Det finns idag inget beslut eller planer om en tunnelbaneförbindelse från Skarpnäck till Tyresö centrum eller förlängning av Spårväg syd enligt översiktsplanens förslag. De är inte heller prioriterade satsningar och ligger därmed långt fram i tiden.

Väg 26/Gudöbroleden och väg 229/Tyresövägen är primära länsvägar och utgör viktiga delar i regionens transportsystem. Delar av väg 260 och 229 ingår i det primära vägnätet i Stockholms län. Trafikverket har tagit fram ett framkomlighetsprogram för det primära vägnätet där ett antal inriktningar presenteras för att uppnå en effektivare vägtrafik som bör beaktas i arbetet med översiktsplanen. Exempel på dessa inriktningar är att kollektivtrafikens och nyttotrafikens framkomlighet ska prioriteras samt att ny bebyggelse ska planeras utifrån kollektivtrafik, gång och cykel. Det är även viktigt att kommunens vägnät kan hantera den lokala trafiken så att lokala resor undviks på det regionala vägnätet.

Det pågår en åtgärdsvalsstudie kring förbättrad framkomlighet i stombusslinjenätet på sträckan Gullmarsplan – Norra Sköndal. Resultatet av denna bör beaktas i översiktsplanen. Vidare finns i länsplanen objektet Vendelsestråket – Skrubba, som syftar till att underlätta cykeltrafik mellan 260/Skrubba Malmväg och Skrubba trafikplats. En åtgärdsvalsstudie ska genomföras för detta objekt.

Kommunen lyfter i samrådsförslaget olika lösningar för att öka kapaciteten i kollektivtrafiken. Med koppling till ovanstående, och utifrån den bebyggelseutveckling man önskar, behöver lösningar för hållbara resor och transporter studeras vidare i utarbetandet av översiktsplanen. Kommunen bör initiera en åtgärdsvalsstudie för att samlat bedöma vilka åtgärder som möter kommunens och regionens behov.

Med hälsan i behåll

Inför utställningsskedet anser Länsstyrelsen att kommunen behöver förtydliga de avsnitt som berör risker kopplat till farligt gods, farliga verksamheter samt risker kopplat till klimatförändringar och naturolyckor. I utarbetandet av ny översiktsplan för kommunen bör det även framgå huruvida föreslagen bebyggelseutveckling står i konflikt med exempelvis verksamheter som hanterar farliga ämnen, farligt godsleder, etc., och konsekvenser av detta i händelse av en olycka.

MKN luft

Tyresö kommun når redan idag miljökvalitetsnormerna för PM10 och NO2. Därför bör man fokusera på att nå miljömålet *Frisk luft* och presentera i översiktsplanen hur man kan nå dit. Ett bra samarbete med närliggande kommuner för att klara av framtida trafikförsörjning är viktigt för en god luftkvalitet. Ett ökat bil-åkande innebär ökade utsläpp till luften.

Buller

Avsnittet om buller behöver utvecklas med tydligare underlag och riktlinjer för hur bullerfrågan ska hanteras.

Den 2 januari 2015 skedde ändringar i miljöbalken och plan- och bygglagen (SFS 2014:902 och SFS 2014:901). Avsikten med ändringarna är att tillämpningen ska bli mer tydlig och förutsägbar samt att skapa förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande i bullerutsatta områden utan att riskera påverkan på människors hälsa. Ändringarna innebär bland annat nya krav i plan- och bygglagen på förebyggande av olägenhet för människors hälsa i fråga om omgivningsbuller vid lokalisering, utformning och placering av bostadsbyggnader.

Regeringen har därtill i april 2015 beslutat om en förordning som innehåller nya riktvärden för utomhusbuller. Förordningen innehåller riktvärden för buller utomhus från spår-, väg- och flygtrafik vid bostadsbyggnader. De nya riktvärdena träder i kraft den 1 juni 2015. Förordningen kommer att gälla såväl vid tillämpning i planskedet enligt plan- och bygglagen som vid tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Dessutom har regeringen beslutat om lagrådsremissen *Nya steg för en effektivare plan- och bygglag* och ökad rättsäkerhet för verksamhetsutövare vid omgivningsbuller. Lagrådsremissen innehåller förslag på förändringar i miljöbalken som innebär ökad rättsäkerhet för industrier, flygplatser med flera i samband med att nya bostäder uppförs i närheten av dessa verksamheter.

Boverket har tillsammans med Naturvårdsverket tagit fram ett gemensamt utkast till samordnade vägledningar om industri- och verksamhetsbuller. Vägledningen, med allmänna råd, planerar att färdigställas under 2015.

Farligt gods

I samrådsförslaget anges att en riskanalys för det rekommenderade transportnätet för farligt gods kan tas fram. Om kommunen avser ta fram en övergripande riskanalys så tas den lämpligen fram innan utställningsskedet. En sådan analys skulle visa vilka skyddsåtgärder som behöver vidtas för bebyggelse samt olämplig loka-lisering av farlig verksamhet, såsom bensinstationer med vissa typer av drivmedel.

Länsstyrelsen anser vidare att kommunen i översiktsplaneringen bör utgå från rekommenderade skyddsavstånd för ny bebyggelse, både gällande transportleder och för bensinstationer, samt beakta eventuella framtida behov av vägar för farligt gods. Valet av skyddsåtgärder bör anpassas efter de förutsättningar som finns vid planläggning av ny bebyggelse, och tas lämpligen på detaljplanenivå.

Bebyggelsefritt avstånd

För att möjliggöra viss utveckling av vägar och att minska risker vid olyckor och överskridande av riktvärden för exempelvis luftkvalitet behövs ett byggnadsfritt avstånd mellan väg och ny bebyggelse. Länsstyrelsens beslut om utökat byggnadsfritt avstånd enligt 47 § väglagen ska också beaktas i bygglov och detaljplaner. Se vidare information i Trafikverkets yttrande.

Luftfart

Höga objekt ska av flygsäkerhetsskäl även meddelas Transportstyrelsens luftfartsavdelning. Som högt objekt räknas föremål som är 20 m eller högre. Mer information finns på Trafikverkets webbplats.

Klimatförändringar, översvämningar, ras och skred

Det är positivt att det tydligt framgår att bebyggelse inte tillåts i områden med dålig eller obefintlig avrinning av dagvatten. Det framgår dock inte av samråds-förslaget huruvida kommunen kommer att tillåta bebyggelse under 3 metersnivån, enligt höjdsystem RH2000, p.g.a. eventuella konsekvenser av översvämning.

Länsstyrelsen anser att text om att vind leder till erosion med ras och skred som följd kan tas bort eller förtydligas. Enligt klimatforskning saknas fakta om att lan-det kommer att drabbas av starkare vindar. Däremot kan ett blötare och varmare klimat påverka bland annat markstabiliteten.

Kommunen lyfter i samrådsförslaget att det finns riskkartor för översvämnings-hotade områden, där bland annat Tyresån och delar av kommunen påverkas. Dessa kartor kan med fördel tas med i översiktsplanen. Länsstyrelsen samordnar en uppföljning av riskkartorna genom framtagandet av riskhanteringsplaner. Arbetet ska vara klart i slutet av 2015 och kan vara till användning till utställ-ningsskedet av översiktsplanen.

Riksintresse 3 kap. 9 § miljöbalken, Totalförsvaret

I Tyresö kommun finns inga öppet redovisade riksintressen för totalförsvarets militära del. I Tyresö kommun är det framförallt höga objekt, exempelvis vind-kraftverk, som kan påverka riskintresset för totalförsvaret negativt. Samrådsför-slaget skrivelse gällande riksintresset bör kompletteras enligt Försvarmaktens förslag, se bifogat yttrande.